

*Katedra Literatury i Kultury Amerykańskiej
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II*

Konferencja Polskiego Towarzystwa Studiów Amerykańskich PTSA 2012

Pejzaże Ameryki: Amerykanie w/i wielość(i) krajobrazów

17-19 Października 2012, Puławy k/Lublina, Polska

Zaproszenie do zgłaszania referatów

Amerykańskie scenerie, bogactwo amerykańskich pejzaży wyłania się na skrzyżowaniu kultury i środowiska jako efekt ich wzajemnego oddziaływania poprzez dzieje Ameryki. W tej samej przestrzeni mogą ze sobą konkurować pejzaże wyłaniające się ze sprzecznych opowieści snuty z jednej strony przez kulturę a z drugiej przez kontrkulturę. Owe pejzaże to konstrukcje ideologiczne, poczynając od indiańskiej wizji przestrzeni zamieszkaną jako kosmosu przez obietnicę amerykańskiego mitu oferującego przestrzeń Nowego Świata jako dziewiczego, niezamieszkanego terytorium, do upadku mitycznej wizji Ameryki jako rajskiego ogrodu. Purytanie przedstawiali Amerykę jako urbanistyczną alegorię miasta na wzgórzu oraz Ogrodu Przymierza otoczonego bezbrzeżnym, dzikim pustkowiem, podczas gdy, jak uświadamia nam to Louis Simpson, południowe kolonie — a później południowe stany USA — wyrażały amerykańskie doświadczenie w kategorii ogrodu-posiadłości i plantacji z pracującymi na nich niewolnikami. Pełne przemocy początki Republiki znalazły odzwierciedlenie w grozie krajobrazów amerykańskiego gotyku znanych z twórczości Charlesa Brockdena Browna. E.A. Poe zapewniał iż uczucie przerażenia, terror nie wywodzi się z Niemiec, lecz rodzi się w duszy, tym samym wskazując na podobieństwo pejzaży amerykańskiego gotyku i krajobrazów psychologicznych. Transcendentaliści podkreślali, iż krajobrazy odsłaniają ład moralny, podczas gdy traumatyczne krajobrazy pola walki bitew Wojny Secesyjnej, gdzie poległy tysiące żołnierzy Północy i Południa przyciągają każdego roku ogromne rzesze turystów spragnionych historycznej sensacji, stając się miejscami realizacji sprzecznych pragnień, na których w teatralnej scenerii wciąż na nowo odgrywane są historyczne wydarzenia. W ciągu dziewiętnastego stulecia budowa linii kolejowych i masowe polowania na bizona pociągnęły za sobą transformację krajobrazów Ameryki graniczącą z katastrofą ekologiczną, spowodowaną również rabunkowym wydobywaniem surowców. Zmiany w ekosystemie zachodziły równolegle do przymusowych przesiedleń Indian do rezerwatów. Nostalgia za zanikającym dzikim pustkowiem leżała u podstaw starannie zaprojektowanej dzikości miejskich parków, których czołowym przykładem jest Central Park w Nowym Jorku. Podczas gdy błyskawiczny rozwój miast przyczynił się do powstania charakterystycznego miejskiego krajobrazu amerykańskich metropolii, poeta Charles Olson opiewał Pacyfik Melville'a jako metaforę amerykańskiego Dzikiego Zachodu. Marynistyczne pejzaże i krajobrazy amerykańskich prerii tworzą zatem alegoryczne kontinuum. W

połowie dwudziestego wieku budowa autostrad i rozwój przemysłu samochodowego po raz kolejny przyczyniają się do przekształcenia amerykańskich pejzaży tzw. Rust Belt w krajobrazy ekologicznej katastrofy. Wiek dwudziesty i dwudziesty pierwszy to również okres zalewu symulowanych, elektronicznie generowanych krajobrazów jak i pejzaży psychologicznych, krajobrazów-symulaków, takich jak parki rozrywki, i wirtualnych pejzaży stworzonych w i na potrzeby filmu i nowych mediów. Z drugiej strony, rosnące zainteresowanie i fascynacja cielesnością i materialnością ciała, jak również rozwój studiów nad płcią społeczną oraz takich dyscyplin jak women studies i queer studies przyczyniły się do eksploracji krajobrazów ciała. Przestrzeń publiczną można postrzegać jako arenę, na której wartości, idee oraz interesy nieustannie walczą o naszą uwagę, czas i działanie. Instytucje i tradycja kulturowa pomagają nam w wyodrębnianiu z trudem rozróżnianych roszczeń żywionych w stosunku do przestrzeni publicznej przez wielość aktorów, którzy pragną zagarnąć jej rozmaite obszary dla siebie lub dzielić się nią z innymi. Wynikiem tego procesu jest decentralizacja amerykańskiej przestrzeni publicznej. Żadna sfera ludzkiej działalności nie pozostaje bez zmiany: od A jak architektura do Z jak podział na strefy/strefy. Wszystkie wyłaniające się przestrzenie zajmują polityczni i społeczni aktorzy na swój własny sposób interpretujący co jest możliwe, co jest właściwe, co jest konieczne, a co bezużyteczne. W ten sposób ich słowa i działania definiują znaczenie dobra wspólnego.

Jesteśmy zainteresowani referatami, które podejmują problematykę amerykańskiej polityki i społeczeństwa jako złożonej przestrzeni, w której różni aktorzy (partie, grupy, klasy, ruchy i obywatele) nieustannie (re)interpretują i (re)konstruuja amerykańskie wartości i cele wywołując napięcia pomiędzy domeną sacrum a świeckością, oraz pomiędzy sferą prywatną a publiczną. Niektórzy z uczestników tych debat przebywają w parkach, inni spokojnie spacerują po korytarzach Kongresu. Jedni wyrażają swoje roszczenia wykorzystując ulotność przestrzeni medialnej, podczas gdy inni wolą krążyć od drzwi do drzwi w przestrzeni lokalnej. Organizatorzy konferencji pragną uchwycić ową dynamikę i różnorodność charakteryzujące teraźniejszość amerykańskiej demokracji. Pragniemy, by konferencja stała się interdyscyplinarnym forum, na którym badacze zajmujący się takimi dziedzinami jak historia literatury, historia, socjologia, politologia, oraz ekonomia będą mogli przedstawić wyniki swoich dociekań. Językami konferencyjnymi są język angielski i język polski.

Zapraszamy do uczestnictwa w konferencji i podjęcia dyskusji na temat problematyki dotyczącej (lecz nie ograniczającej się do) następujących zagadnień:

- Przestrzeń publiczna Ameryki jako zjawisko społeczne, polityczne i kulturowe
- Odczytywanie krajobrazów miejskich i ich znaczeń
- Historia urbanistycznych założeń parkowych (np. Central Park Olmsteada)
- Historyczne i polityczne aspekty oraz zagadnienia ochrony środowiska związane z powstawaniem parków narodowych
- Parki rozrywki i Disneyland
- Ameryka jako ogród
- Rozwój amerykańskich przedmieść i swoistej kultury suburbii
- Wieś amerykańska i amerykańska prowincja
- Traumatyczne krajobrazy pamięci amerykańskiego południa
- Znaczenie dzikiego pustkowia w kulturze amerykańskiej
- Polityczne i społeczne napięcia odzwierciedlające się w dynamicznych krajobrazach amerykańskiego pogranicza
- Zagadnienia historyczne, polityczne, społeczne i ekologiczne związane z powstaniem rezerwatów indiańskich
- Hybrydalność i pejzaże pogranicza
- Znaczenie pejzaży morskich i marynistycznych w amerykańskiej literaturze i kulturze

- Ameryka jako krajobraz techno
- Relacja pomiędzy wewnętrznymi pejzażami a zewnętrznymi krajobrazami w tradycji amerykańskiej
- Amerykańskie pejzaże psychologiczne i krajobrazy oniryczne
- Krajobrazy ciała
- Pejzaże medialne
- Dziewiętnastowieczne amerykańskie pejzaże-hybrydy: sztuka panoramy
- Znaczenie modeli i miniatur w literaturze amerykańskiej
- Celuloidowa sylwetka miasta na tle nieba: kinematograficzne przedstawienia amerykańskich krajobrazów miejskich
- Reprezentacja środowiska miejskiego w komiksach
- Krajobrazy wirtualne i ich wielorakie funkcje w kulturze amerykańskiej
- Sceneria i krajobrazy w grach komputerowych
- Archeologia scenerii we współczesnej kulturze amerykańskiej
- Konstrukcja i interpretacja obcych krajobrazów i pejzaży w Amerykańskiej prozie i poezji
- Pomniki w przestrzeni publicznej i upolitycznienie przestrzeni
- Krajobrazy psychologiczne i zewnętrzne pejzaże związane z doświadczeniami mniejszości
- Mitologizacja przestrzeni (mit Aztlanu na południowym zachodzie USA i w Kalifornii)

Termin nadsyłania propozycji referatów upływa z dniem 31 lipca 2012. Zapraszamy do zgłaszania paneli. Abstrakty długości 200-300 słów, a w przypadku paneli 600-900 słów, prosimy kierować na adres: americascapes@gmail.com

Bieżące informacje dotyczące konferencji podajemy na stronie: **paas2012.pl**